

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

AB „Panevėžio statybos trestas“
filialas „Gerbusta“
El. p. personalas@gerbusta.lt

2018-04-03
Į 2018-03-16

Nr. (28.5)-A4- 3068
Nr. 18-03-06

UAB „J. Jonyno ecofirma“
El. p. ecofirma@ecofirma.lt

Panevėžio rajono savivaldybės
administracija
El. p. savivaldybe@pnrs.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
Panevėžio departamentas
El. p. panevezys@nvsc.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo
valdyba
El. p. panevezys.pgv@vpgt.lt

Kultūros vertybių apsaugos departamento
Panevėžio skyriui
El. p. panevezys@kpd.lt

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Panevėžio regiono aplinkos apsaugos
departamentui
El. p. panevezioraad@prd.am.lt

ATRANKOS IŠVADA

DĖL PANEVĖŽIO R. SAV., MITKŲ II SMĖLIO TELKINIO NAUJO PLOTO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – AB „Panevėžio statybos trestas“ filialas „Gerbusta“ Kerbedžio g. 54, Panevėžys, tel. 8 45 502200, faks. 8 45 502195, el. p. personalas@gerbusta.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas – UAB „J. Jonyno ecofirma“ Antakalnio g. 8 – 21, Vilnius, tel. 8 686 31513, el. p. ecofirma@ecofirma.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us):

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 2.3. punktu: „Kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) bus vykdoma Panevėžio rajono savivaldybėje, Pajstrio seniūnijoje. PŪV vieta yra Mitkų kaimo laukuose, 15,5 km į šiaurės rytus nuo Panevėžio geležinkelio stoties, 13,9 km į šiaurės vakarus nuo Karsakiškio bažnyčios bei 2,6 km į pietryčius nuo Puodžiūnų kaimo. Nuo telkinio naujo ploto išteklių apskaičiavimo kontūro pietų kryptimi už 0,02 – 0,06 km, kitapus melioracijos griovio, yra sodininkų bendrijos (privatinių sodų) teritorija. Į rytus, iki 50 m atstumu yra sena, gyvenama sodyba. Apie 500 m šiauriau numatoma naudoti Mitkų II smėlio telkinio naujo ploto yra nutiestas vietinės reikšmės žvyruotas kelias Puodžiūnai - Vabalninkas, kuriuo iš detaliai išžvalgyto telkinio šiaurės vakarų kryptimi už 1,2 km patenkama į žvyrkelį Sereikėnai – Gegužinė. Pastaruoju keliu pietvakarių kryptimi už 5,9 km patenkama į magistralinį kelią Panevėžys – Ryga. PŪV sklypo teritorijos artimiausiose prieigose jokia rekreacinė ar kurortinė veikla nėra vykdoma. Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į nekilnojamųjų kultūros vertybių, kultūros paveldo objektų bei jų apsaugos zonų teritorijas. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Mitkų kaimo senųjų kapinių ir 1863-1864 m sukilėlių kapų kompleksas. Pagal Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinį, sklypas, kuriame planuojamas išžvalgyto smėlio telkinio naudojimas, patenka į veiklos prioritetų teritoriją, plotus projektuojamus miškui įveisti (plotas ≥ 5 ha). Iš pietų jis ribojamas su ekstensyvaus užstatymo (>40 a) statybų plėtros zona. Žemės sklypui pagal Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinąjį įstatymą nuo 2012-01-02 d. buvo priskirtas apribojimas nekeisti pagrindinės žemės naudojimo paskirties 5 metus. Šiuo metu apribojimas (praėjus termino laikui) jau nebegalioja. PŪV yra greta Žaliosios girios, kuri yra priskirta „Natura 2000“ teritorijai ir atitinka BAST kriterijus. Vakarinį planuojamos naudoti Mitkų II smėlio telkinio dalies pakraštį nuo Žaliosios girios skiria melioracijos griovys. PŪV teritorija patenka į vizualinės struktūros V1H3-d ir V0H0-d tipų sankirtą. Vakarinės – šiaurės vakarinės ploto dalies tipas reiškia, kad čia sutinkamas nežymios vertikaliosios sąskaidos – banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais. Tai vyraujančių atvirų, pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kurio erdvinė struktūra neturi išreiktų vertikaliųjų ir horizontaliųjų dominantų. Rytinė ploto dalis neišreiktos vertikaliosios sąskaidos (lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmens videotopais), kurios horizontalioji sąskaida – vyraujančių uždarų nepažvelgiamų erdvių kraštovaizdžio. Šioje vietoje kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreiktų dominantų.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Planuojamas naudoti detalai išžvalgytas Mitkų II smėlio telkinio naujas plotas užima 2,15 ha. Jis yra 2,8307 ha dydžio kitos žemės ūkio paskirties sklype (unikalus Nr. 4400-2217-9286), nuosavybės teise priklausančiame AB „Panevėžio statybos trestas“. Sklypo paskirtis, rengiant išteklių naudojimo planą, bus pakeista į kitą, naudojimo pobūdį pakeičiant į naudingųjų iškasenų gavyba atvirais kasiniais (karjeru). PŪV plote jokie statiniai nenumatomi. Smėlio kasyba bus vykdoma mobiliais gavybos įrenginiais (ekskavatorius, buldozeris, frontalinis krautuvas). Čia pat karjere numatoma atlikti išgautos žaliavos realizaciją. Paruošta produkcija bus išvežama didelės keliamosios galios (iki 18 t) autosavarčiais, galiausiai iškasto karjero plote bus atlikta pažeistų žemių rekultivacija. PŪV numatoma vykdyti 2,15 ha plote. Detalai išvalgyti smėlio ištekliai sudaro 72 tūkst. m³. Iš jų apvandeninti – 63 tūkst. m³. Mitkų II smėlio telkinio naujame plote planuojamos metinės gavybos apimtys – 10 tūkst. m³/metus. Karjero darbo režimas – 5 d. d. savaitėje, viena pamaina, 9 mėnesius per metus (gavyba nevykdoma nuo gruodžio mėn. 01 d, iki kovo mėn. 01 d.). Produkcijos realizacija vykdoma ištaisus

metus. Telkinys bus įsisavinamas etapais. Pirmojo etapo metu nuo viso kasybos ploto planuojama nustumti ir susandėliuoti dirvožemį, vėliau pašalinti kitas nuodangos nuogulas. Atidengtas naudingų išteklių klotas, dėl mažo sauso smėlio klotu storio, bus kasamas viena pakopa. Pasiruošimo kasybai metu bus nuimtos dangą sudarančios nuogulos. Planuojama, jog dirvožemis, pirmaisiais kasybos metais bus nuimtas visas, t. y. nuo viso kasybos sklypo. Dirvožemis, pradėdant nuo telkinio šiaurinės dalies, bus sustumiamas suformuojant pylimus, išsidėsčiusius už kasybos sklypo pakraščio, pagal pietinę – pietrytinę žemės sklypo ribą, paliekant daugiau nei 5 m pločio laisvą, nejudinamą juostą. Pastaroji skirta pravažiuoti buldozeriui kai bus baigta smėlio gavyba ir reikės nulėkštinti kasavietės šlaitus. Šie pylimai formuojami taip, jog užstotų sodybas nuo galimo kasybos metu sukeliama triukšmo. Dirvožemio nuėmimui (nustūmimui) bus naudojamas buldozeris. Dirvožemio pylimų aukštis sieks 3,0 m, pagrindo plotis 12,0 m. Pylimai bus apsėti žole, kuri apsaugos dirvožemį nuo išpustymo ir išplovimo. Dalis dirvožemio, reikalui esant, bus iš kart panaudojama šiaurėje esančio kasybos sklypo rekultivacijai. Planuojama jog turėtų susidaryti 8595 m³ dirvožemio. Sauso smėlio sluoksnio storis nedideli, vietomis net nėra sauso smėlio sluoksnio, kinta nuo 0 iki 1,4 m storio, vidutinis 0,5 m. Vidutinis apvandeninto sluoksnio storis – 2,9 m, maksimalus siekia iki 4,7 m. Kasyba pradėdama šiaurinėje sklypo dalyje, betarpiškai nuo šiuo metu eksploatuojamos Mitkų II smėlio telkinio dalies pakraščio. Koncentriškas gavybos darbų frontas slinks pietų kryptimi. Pasiekus pietinę išteklių apskaičiavimo kontūro ribą, frontas bus orientuotas į šiaurės rytus, link esančios sodybos. Čia, pagal šiaurės rytinį sklypo kontūrą visų pirma bus sustumiami kitos dangos nuogulų pylimai, kurie apsaugos sodybą nuo galimo triukšmo. Pilnai iškasus smėlį, išeksploatuotame karjero plote šlaitai bus nulėkštinti iki 14 – 20°. Tam panaudojami sklypo pakraščiuose laikinai susandėliuoti nuodangos gruntai, ant jų paskleidžiant dirvožemio sluoksnį, pasėjant žolinę augaliją bei pasodinant miško medžius. Karjero dugne, apvandeninto smėlio klotu slūgsojimo vietose, iškasus apvandenintą naudingą iškaseną, susiformuos atviro vandens tvenkinukai su stabiliais, nulėkštintais kranto bei priekrantės dugno šlaitais. Dulketumui mažinti esant sausiesiems orams karjero vidaus ir produkcijos išvežimo keliai bus laistomi vandeni. Triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami remiantis standartu LST ISO 9613-2:2004 en. Atlikti skaičiavimai rodo, kad atliekant nuodangos ir išteklių gavybos darbus Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 leidžiamas 55 dB(A) triukšmo lygis nebus viršijamas. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų. PŪV nebus vykdoma paviršinio vandens telkinių apsaugos zonoje.

6. Priemonės numatomam reikšmingam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Dulketumo sumažinimui numatoma išvežimo kelio atkarpa sausros metu laistyti vandeni. Užsakovas turi specialią įrangą šiems darbams atlikti.

6.2. Dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus, kurie formuojami nagrinėjamo ploto pakraštyje. Šis barjeras tarnaus kaip triukšmo poveikį mažinanti priemonė.

6.3. Palei karjero pakraštį bus formuojami iki 3 m aukščio dirvožemio pylimai. Jie tarnaus veikdami kaip ekranai slopindami tiesioginį triukšmą, o atspindėjęs nuo pylimų triukšmo galia gerokai sumažėja dėl absorbuojančio paviršiaus.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV teritorija ribojasi su Natura 2000 teritorija. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2018-02-02 raštu Nr. (4)-V3-157(7.21) pateikė išvadą, kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio Natura 2000 teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

7.2 Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai, bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

7.3 Baigus telkinio eksploataciją ir įgyvendinus telkinio reiklų sąlygas, vietovės rekreacinė būklė pagerės. Bus suformuotas vandens telkinys, neapvandenintos teritorijos apsejamos žoliniais augalais ar apsodinami miško želdiniais ir vietovė integruosis į esamą kraštovaizdį.

7.4. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

7.5. Oro taršos mažinimui kietosiomis dalelėmis, išvežimo žvyrkelio atskiros atkarpos dulketumui sumažinti sausros metu bus reguliariai laistomos.

7.6. Bus dirbama tik tvarkingomis kasybos ir transporto mašinomis, laikantis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų, karjere nebus vykdomas kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas.

7.7. PŪV nedarys ženklus poveikio vietos kraštovaizdžiui, nes PŪV teritorija nepatenka į vertingiausias estetiniu požiūriu pasižyminčias kraštovaizdžio struktūras.

7.8. Derlingas dirvožemio sluoksnis bus išsaugotas ir panaudojamas teritorijos tvarkymui.

7.9. PŪV nebus vykdoma netoli esančios S-1 upės pakrantės apsaugos juostoje ir apsaugos zonoje. Pagal atliktą vietovės hidrogeologinių sąlygų įvertinimą, išteklių gavyba šiame telkinyje neturės jokios tiesioginės neigiamos įtakos greta pratekančios S-1 upės hidrologiniam režimui. PŪV vykdymo metu nenumatomas telkinyje dirbtinas gruntinio vandens lygio pažeminimas.

7.10. Agentūra iš suinteresuotos visuomenės ir iš poveikio aplinkai vertinimo subjektų pastabų ir pasiūlymų negavo.

7.11. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-12 nutarimo Nr. 1531 „Dėl Panevėžio apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano patvirtinimo“ 179 dalies pastabą, Bendrojo (generalinio) plano galiojimo laikotarpiu naudingųjų iškasenų telkiniai, kurių ištekliai aprobuoti ir įrašyti į Žemės gelmių registrą, eksploatuojami parengus teritorijų planavimo dokumentus, atlikus viešo svarstymo, derinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūras, nekeičiant bendrojo plano.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Panevėžio r. sav., Mitkų II smėlio telkinio naujo ploto išteklių naudojimas - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė